Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?retenlerin Teknolojiye Yönelik Tutumlar?n? Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?retenlerin Teknolojiye Yönelik Tutumlar?n? Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31976

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?retenlerin Teknolojiye Yönelik Tutumlar?n? Belirleme Ölçe?i (TOAD), Türkçeyi yabanc? dil olarak ö?reten e?itimcilerin teknoloji kullan?m?na dair tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?, üç faktörlü (Kaç?nma, ?steklilik, Benimseme) ve 30 maddeden olu?an bir psikometrik araçt?r. Ölçek, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle test edilmi? olup, yüksek yap? geçerli?i ve iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s? 0,91) de?erlerine sahiptir. TOAD, ö?retmenlerin teknolojiye kar?? gösterdikleri davran??sal e?ilimleri ve alg?sal kabulleri güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji tutumu, yabanc? dil olarak Türkçe ö?retimi, ölçek geli?tirme, Likert Tipi Ölçek, faktör analizi, ö?retmen tutumlar?.

Yazarlar

Serkan ?pek, A. Kan

Amaç

Bu ölçek, Türkçeyi yabanc? dil olarak ö?reten e?itimcilerin, mesleki uygulamalar?nda teknolojik araç ve yöntemleri kullanmaya yönelik sahip olduklar? tutumlar? bilimsel ve geçerli bir biçimde belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Temel amaç, ö?retmenlerin teknolojiye kar?? gösterdikleri kaç?nma, isteklilik ve benimseme düzeylerini saptayarak, teknoloji entegrasyonu süreçlerindeki potansiyel engelleri ve destekleyici faktörleri ortaya ç?karmakt?r.

Elde edilen veriler, yabanc? dil ö?retiminde teknolojik entegrasyon stratejilerinin geli?tirilmesi ve ö?retmen e?itim programlar?n?n bu tutumlar do?rultusunda optimize edilmesi için önemli bir zemin olu?turmaktad?r. Ölçek, e?itim politikalar?n?n ve materyal geli?im süreçlerinin teknoloji odakl? pedagojik ihtiyaçlara göre ?ekillendirilmesine katk? sa?lamaktad?r.

Yap?

TOAD, teknolojiye yönelik tutumu üç temel alt boyutta inceleyen çok boyutlu bir yap? üzerine kurulmu?tur. Toplam 30 maddeden olu?an bu yap?, teknoloji entegrasyonunun farkl? psikolojik ve davran??sal yönlerini temsil etmektedir:

Kaç?nma (Avoidance): Teknolojik araçlar? kullanmaktan çekinme, faydalanmama ve teknoloji kullan?m?na kar?? direnç gösterme e?ilimi. Bu faktör 12 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?steklilik (Willingness): Yeni teknolojileri denemeye, ö?renmeye ve s?n?f içi uygulamalara dahil etmeye yönelik olumlu motivasyon ve çaba. Bu faktör 10 maddeden olu?maktad?r.
Benimseme (Adoption): Teknolojinin i?i kolayla?t?rd???na inanma, faydas?n? kabul etme ve onu etkin bir ?ekilde mesleki uygulamalara kal?c? olarak dahil etme. Bu faktör 8 maddeden olu?maktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, iki a?amal? bir faktör analizi süreciyle detayl?ca test edilmi?tir. ?lk a?amada, pilot uygulamadan elde edilen veriler kullan?larak Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) gerçekle?tirilmi?tir. AFA sonuçlar?, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu olarak 30 maddeden olu?an üç faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir.

?kinci a?amada, belirlenen bu üç faktörlü yap?n?n farkl? bir örneklem grubu (N=191) üzerinde genellenebilirli?ini ve sa?laml???n? test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. Hem AFA hem de DFA sonuçlar?, 30 maddelik nihai ölçek formunun yap? geçerli?ini (**Yap? Geçerli?i**) yüksek düzeyde desteklemi? ve ölçe?in Türkçeyi yabanc? dil olarak ö?retenlerin teknolojiye yönelik tutumlar?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n hesaplanmas? yoluyla belirlenmi?tir. 30 maddelik ölçe?in tamam? için hesaplanan Cronbach alfa güvenirlik katsay?s? 0,91 olarak bulunmu?tur, bu de?er ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Alt faktörlerin güvenirlik de?erleri de oldukça güçlüdür: Birinci faktör olan Kaç?nma için $\alpha = 0,95$, ?kinci faktör olan ?steklilik için $\alpha = 0,91$ ve Üçüncü faktör olan Benimseme için $\alpha = 0,89$ olarak hesaplanm??t?r. Bu sonuçlar, hem genel ölçe?in hem de alt faktörlerin tutarl? ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek yap?s?, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda üç faktörlü olarak belirlenmi?tir. Bu üç faktörlü yap?, ölçekteki toplam varyans?n %64,327'lik önemli bir k?sm?n? aç?klamaktad?r. Bu yüksek aç?klanan varyans oran?, ölçe?in yap?sal olarak güçlü oldu?unu göstermektedir.

Faktörlerin varyansa katk?lar? detayl? olarak incelendi?inde; Birinci faktör (Kaç?nma) varyans?n %30,960'?n?, ?kinci faktör (?steklilik) %26,233'ünü ve Üçüncü faktör (Benimseme) %7,134'ünü aç?klamaktad?r. AFA'y? takiben, 191 ki?ilik ayr? bir grupta uygulanan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), bu üç faktörlü yap?n?n model uyum indekslerini kar??lad???n? ve yap?sal geçerli?inin do?ruland???n? kan?tlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçüm Arac?

Test Türü:

Geli?tirme Ölçe?i (Development)

Format:

5'li Likert Tipi Ölçek

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Ö?retmenler (Türkçeyi yabanc? dil olarak ö?reten e?itimciler)

Ya? Grubu:

Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?:

Türkçeyi yabanc? dil olarak ö?reten profesyonel e?itimciler.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim (Self-report)

Anahtar Kelimeler

E?itim teknolojileri, teknoloji entegrasyonu, ö?retmen tutumlar?, yabanc? dil ö?retimi, psikometrik ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?:

Bilgi Yok

Kurumsal E-posta Adresleri:

serkanipek86@gmail.com (Sorumlu Yazar)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi:

Bilgi Yok

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, 2019 y?l?nda yay?mlanan akademik bir çal??ma ile geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari amaçl? kullan?m? veya büyük ölçekli uygulamalar? için sorumlu yazar Serkan ?pek ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda genellikle kaynak gösterilmesi yeterlidir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: serkanipek86@gmail.com

Referanslar

?pek, S. ve Kan, A. (2019). Türkçeyi yabanc? dil olarak ö?retenlerin teknolojiye yönelik tutumlar?n?n belirlenmesine ili?kin bir ölçek geli?tirme çal??mas?. *International Journal of Language Academy, 7*(4), 107-123. Makalenin tam metnine buradan ula??labilir: ijla.net

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? ?u adresten indirilebilir: turkceyi-yabanci-dil-olarak-ogretenlerin-teknolojiye-yonelik-tutumlarini-belirleme-olcegi-toad.pdf

Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?retenlerin Teknolojiye Yönelik Tutumlar?n? Belirleme Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 30 maddeden ve üç faktörden olu?maktad?r. Derecelendirme 5'li Likert Tipi Ölçek ?eklindedir (Kesinlikle Kat?l?yorum: 5, Kat?l?yorum: 4, Karars?z?m: 3, Kat?lm?yorum: 2, Kesinlikle kat?lm?yorum: 1 puan).

Kaç?nma (12 Madde)
M.11. Teknolojiden faydalanmaktan kaç?n?r?m.

?steklilik (10 Madde)
M.14. Yeni teknolojik bir ürünle kar??la?t???mda onu kullanmaya çal???r?m.

Benimseme (8 Madde)
M2. Teknoloji kullanman?n i?imi kolayla?t?rd???na inan?r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM